

Постапка пред АФПЗРР

1. Поднесување на барање

По објавување на јавниот повик, од страна на АФПЗРР, за поднесување на барања за користење на средства од ИПАРД Програмата 2007-2013, потенцијалниот корисник на средствата треба да поднесе „барање за користење на средства од ИПАРД Програмата 2007 – 2013“ по соодветната мерка. Барањето треба да биде коректно и читливо пополнето на македонски јазик и кирилично писмо. Заедно со барањето треба да бидат доставени и сите пропратни општи и посебни документи соодветно на типот на инвестиција. Барањата, комплетирани со целокупната документација, затворени во плик на кој на горниот лев агол да пишува „НЕ ОТВАРАЈ за јавен повик ИПАРД бр. 02“ како и мерката за која се поднесува барањето, да бидат доставени:

- по препорачана пошта на адреса:

**Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и рурален развој
ул. „3-та Македонска бригада“ бр.20 зграда на Македонија Табак блок Ц
1000 Скопје, Република Македонија** или

- лично на рака во писарницата на Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој (АФПЗРР), на истата адреса.

Потребните обрасци од „Барањето за користење на средства од ИПАРД Програмата 2007-2013“ (Четврта модификација) како и „Упатство за корисници на средства од ИПАРД Програмата 2007-2013“ во кој се содржани сите информации за критериумите, условите за прифатливост на проектите и условите за финансирање и останати информации кои се неопходни за изготвување на барање за користење на средства од ИПАРД Програмата 2007-2013, во електронска верзија може да се превземат на веб-адресата на Агенцијата: www.ipardpa.gov.mk.

Напомена:

Барателот може да поднесе повеќе барања по различни мерки за време на еден јавен повик.

Барателот може да поднесе едно барање на еден јавен повик во рамките на една мерка.

Доколку мерката е составена од под-мерки барањето може да содржи елементи од повеќе подмерки.

Доколку барателот повторно поднесува барање по истата мерка, претходниот проект за кој е одобрена финансиска поддршка треба да биде исплатен.“

Напомена:

Барателот е должен да поднесе уредно и целосно пополнето Барање за користење на средства со потпис и печат (доколку е правно лице) во рокот определен во Јавниот оглас во спротивно ќе се смета дека аплицирањето не е извршено ниту пак ќе се земе во предвид за понатамошна обработка.

При прибавување на понудите барателот посебно да обрне внимание истите да бидат обезбедени од „независни понудувачи“ кои меѓусебно и/или со барателот не се поврзани со капитални, семејни и врски на вработување односно управување на

правните лица.

Изработувачите на „општите трошоци“ не смеат да се јават како понудувачи на предметот на инвестицијата, независно дали е избрана нивната понуда или не.

Под “капитална поврзаност” се подразбира директно или индиректно поседување, контролирање или држење на 5% или повеќе акции или емитувани удели со право на глас, од страна на еден субјект во друг.

Под „семејна поврзаност“ се подразбира поврзаност преку лица кои се сметаат за членови на исто семејство и се во следново сродство: маж и жена; родител и дете; брат и сестра (било целосно или полукрвно сродство); баба или дедо и внуци; чичко, вујко, тетин, стрина, вујна или тетка и внук или внука; родители на сопружниците и зет или снаа; девер, шура или баџанак и јатрва, снаа, золва или шура.

Под „врски на вработување, односно управување на правните лица“ се подразбира исти лица кои се јавуваат како одговорни лица или вработени лица во два субјекти, или еден од нив директно го контролира другиот, двајцата се директно или индиректно контролирани од страна на трето лице, тие заедно директно или индиректно го контролираат трето лице.

Под „инфлаторирање на цени“ се подразбира пропорционално зголемување на цените на ставките во споредливите понуди кои се доставени од страна на барателот.

Склучен/и договор/и со изведувачи на градежни работи како активности поврзани со уривање, земјани работи, бетонирачки активности, ѕидарски активности, дрвенарија, фасадерски активности, активности за кровни конструкции, лимарски активности, активности за поставување на керамички елементи, столарија, молерски активности, браварија, активности што вклучуваат камен, инсталатерски активности (и други активности согласно Прилог 1 од ова Упатство) значат започнување на инвестицијата и истата не е прифатлива за ко-финансирање согласно член 44, став 2 од Спогодбата помеѓу Владата на Република Македонија и Комисијата на Европските Заедници за правилата за соработка во однос на финансиската помош од ЕК на Р.Македонија и спроведување на помошта според компонента V (ИПАРД) од инструментот за претпристапна помош (ИПА) (во понатамошниот текст: Секторска спогодба).

Склучен/и договор/и со добавувачи за набавка на добра и услуги поврзани со набавка на материјали, опрема и сите други планирани инвестициски активности дефинирани како прифатливи специфични трошоци по различни типови на инвестиции од ова Упатство значат започнување на инвестицијата и истата не е прифатлива за ко-финансирање согласно член 44, став 2 од Секторската спогодбата.

Склучување на договори за општи трошоци, како што се изработката на деловен план, изработка на проектна и друга техничка документација, надомест за консултантски услуги, изработка на физибилити и слични студии, купување на патентни права и лиценци не се смета за започната инвестиција и истите се прифатливи.

Напомена:

АФПЗРР врши дополнителна проверка на валидноста, начинот на изготвување на понудите (идентичен текст, форма, распоред, фронт, печатни грешки итн.), постоење на рамномерно зголемување односно манипулирање на цените во понудите како и вештачко делење на понудите со цел избегнување на правилото на „три понуди“
Доколку АФПЗРР утврди дека кај одредени ставки во барањето се појавува некоја од горенаведените неправилности, истите ќе бидат оценети како неприфатливи трошоци и нема да бидат предмет на финансиска поддршка. Доколку овие ставки претставуваат значителен дел од вкупната вредност на инвестицијата, АФПЗРР целосно ќе го одбие барањето.

Под „Општи трошоци“ се подразбираат:

- **Општи трошоци за подготовка на деловен план: Консултантски трошоци за подготовка на првични студии, анализи, собирање на податоци, физибилити студии и други плански документи; трошоци за услуги од архитекти и инженери во секоја фаза на планирање: подготовка на идејниот проект, физибилити студии, технички проект, придружни проекти итн.; консултантски трошоци за теренски испитувања кои се состојат од геолошки, хидролошки студии, студии за животна средина, итн.; консултантски трошоци (вклучително патни трошоци и дневници) за изработка на деловен план во согласност со објавените Упатства за корисници на ИПАРД Програмата 2007-2013; други трошоци за собирање на дополнителни документи и дозволи**
- **Општи трошоци за спроведување на проектот: Консултантски трошоци (вклучително патни трошоци и дневници) за давање на техничка помош за управување со проект во текот на спроведувањето на проектот (не повеќе од три стручни лица); трошоци за услуги на архитекти и инженери за надзор на работи за изградба / реконструкција на локацијата каде што се гради проектот извршен од страна на лиценциран надзорен инженер на проектот и градежен ревидент; трошоци за давање на конструкторски услуги**
- **Општи трошоци за стекнување на патентни права и лиценци**
- **Трошоци за публицитет и информирање за инвестицијата: Дизајн на материјалот за публицитет и информирање; печатење на материјалот за публицитет и информирање; елементи за конструкција на билборди**

Трошоците за изработка на деловен план изработка на проектна и друга техничка докуменација, надомест за консултантски услуги, изработка на физибилити и слични студии, техничко-технолошки елаборати, елаборати за животна средина купување на патентни права и лиценци, се прифатливи доколку се направени по 01.01.2007 година.

Доколку за општите трошоци се бара финансиска поддршка од АФПЗРР потребно е истите да бидат детално разложени на експерти, извршени активности по експерт, потребни работни часови или денови по активност/експерт, цена на чинење на час

или ден по активност/експерт, патни трошоци (доколку ги има). АФПЗРР ќе користи внатрешна методологија за пресметка на висината на прифатливите општи трошоци.

Понуди за општи трошоци се доставуваат доколку општите трошоци не се исплатени и понудите за консултантски услуги и изработка на Деловен план треба да се прибавени од лица кои не се јавуваат како понудувачи на предметот на инвестицијата.

Фактури за општи трошоци се доставуваат доколку општите трошоци се исплатени, меѓутоа истите за да бидат прифатливи треба да се настанати по 1 јануари 2007, и да се изготвени/обезбедени од лица кои не се јавуваат како понудувачи на предметот на инвестицијата.

Понудите што вклучуваат обврски за изведување на градежни и градежно – занаетчиски работи треба да бидат издадени од правно лице кое поседува лиценца за изведувач согласно Член 25 став 2 од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија “ бр.39/2012).

Во случај ако во барањето се поднесуваат понуди од странски добавувачи Барателот е должен да обезбеди документ со кој ќе се потврди сопственичката и управувачката структура, како и дејноста на добавувачите.

Во Прилог 4 на ова упатство е дадена Постапка за прибирање на понуди со цел избегнување на најчестите грешки кои доведуваат до одбивање на барањето за финансиска поддршка.

2. Обработка на барање и избор на корисници

По направената контрола за комплетност на барањето, веродостојност на податоците дадени во барањето и неговата прифатливост согласно со критериумите следува рангирање на поднесените проекти со бодување. По извршената контрола на фактичката состојба на терен од страна на АФПЗРР, потенцијалниот корисник ќе биде писмено известен за прифаќање или одбивање на неговото барање во рок не подолг од 3 месеци од завршување на јавниот повик. Доколку барањето биде оценето позитивно и прифатено, АФПЗРР до потенцијалниот корисник испраќа “Решение за распределба на финансиски средства”.

Против решенијата на АФПЗРР не е дозволена жалба и истите се конечни во управна постапка. Против решенијата на АФПЗРР може да се поведе управен спор. Поведувањето на управниот спор не го одлага извршувањето на решението (член 20 од Законот за основање на Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој („Службен весник на Република Македонија“ бр.72/07 и 05/09)).

3. Склучување на договор

Со решението за распределба на финансиски средства, АФПЗРР го известува потенцијалниот корисник дека во рок од 30 дена треба да дојде во просториите на АФПЗРР да потпише „Договор за финансиска поддршка“ со АФПЗРР (Прилог 2 на ова упатство). По потпишување на договорот потенцијалниот корисник може да отпочне со реализација на проектот. Договорот се потпишува во 4 (четири) идентични примероци од страна на корисникот и директорот на АФПЗРР, од кои по два примерока добива секоја од договорните страни.

4. Обработка на барање за исплата и постапка за одобрување на исплата

Откако ќе биде завршена инвестицијата, крајниот корисник треба да достави барање за исплата. Барањето за исплата е пропратен документ на договорот потпишан помеѓу

корисникот и Агенцијата. Заедно со барањето за исплата треба да се достави и останатата документација поврзана со направените трошоци (фактури, налог ПП-30, извод од банка) и останати документи наведени во самото барање за исплата. Документите кои ќе бидат доставени од страна на корисникот треба да бидат заверени со потпис и печат од органот/фирмата која ги издава.

Барање за исплата е унифициран образец кој што крајните корисници го добиваат при потпишување на договорот, за мерките 101, 103 и 302. Барањата за исплата исто така ќе бидат достапни за подигнување во просториите на Агенцијата и од веб страната www.ipardpa.gov.mk.

Барањата за исплата се доставуваат согласно временскиот рок даден во договорот. Корисникот е обврзан своерачно или електронски да го пополни барањето за исплата и да ги наведе фактурите/про-фактурите кои ги доставува до Агенцијата, притоа наведувајќи за која мерка и тип на инвестиција го поднесува истото.

Проверката на финансиската документација се извршува исклучиво на оригинали или копии заверени на нотар при што во случај да се доставени оригинални документи во текот на постапката за одобрување на исплата Агенцијата е должна да ги испратат истите до крајниот корисник. Истите ќе бидат означени со печат на Агенцијата како би се избегнало понатамошно двојно финансирање.

Доколку документите кои се пропратни кон барањето за исплата се достават после рокот, барањето ќе биде одбиено и договорениот износ на финансиска поддршка нема да биде исплатен.

Доколку се настанати промени во барањето за исплата т.е се набават активности кои не се предмет на договорот, а притоа не е поднесено барање за анекс на договор, истото барање нема да биде исплатено, или ќе биде делумно исплатено во зависност од ефектот кој настаната промена ќе го има врз целокупната инвестиција која е предмет на договорот.

Доколку корисникот не се придржува кон одредбите од договорот кои се однесуваат на рокот на реализација на инвестицијата, треба да се има во предвид дека сите активности настанати пред потпишување на договорот (освен трошоците направени за интелектуални услуги) нема да се дел од финансиската поддршка. Сите активности набавени пред рок т.е. пред потпишување на договорот нема да бидат предмет на инвестиција. Исто така сите набавени и исплатени активности после рокот на реализација на инвестицијата или во рокот на доставување на барањето за исплата нема да бидат предмет на финансиска поддршка.

После административната проверка доколку барањето за исплата е комплетно и соодветно, предметот ќе биде проверен на лице место од страна на овластени лица на Агенцијата кои имаат за цел да ја проверат реализацијата на инвестицијата во целост и во согласност со договорот. По извршената контрола на лице место, ќе биде изработен извештај во кој детално ќе биде опишана фактичката состојба утврдена на лице место. Истиот треба да биде потпишан од страна на лицата кои ја вршат контролата и од самиот корисник или овластено лице од страна на корисникот. Во случај на забелешка на извршената контрола, корисникот има право истата да ја наведе во извештајот.

После извршената контрола, доколку се констатира дека инвестицијата е реализирана во целост и во согласност со договорот, се продолжува со постапката за одобрување на исплата. Доколку се констатира неусогласеност на процесот на реализација на инвестицијата во целост и во согласност со договорот се продолжува постапката за одбивање на барањето за исплата.

Откако ќе биде одобрена исплатата, Агенцијата издава решение за одобрување на исплата. Доколку биде одбиено барањето за исплата, Агенцијата издава решение за одбивање.

Со решението крајниот корисник ќе биде известен за сумата која му е одобрена т.е одбиена.

Сите одобрени и исплатени инвестиции ќе бидат предмет на контрола во период од 5 години после извршената исплата со цел да констатира оддржливоста и непроменетоста на инвестицијата согласно договорот.

Сите исплатени инвестиции ќе бидат објавени на веб страната на Агенцијата со цел да се запази одредбата за транспарентност на постапката, а притоа ќе биде запазени одредбите за заштита на личните податоци на сите корисници на средствата од ИПАРД Програмата.